

Szerkesztő-iroda:

FÖTÉR 7. SZ. SZENTKERESZTI-HÁZ.

A lap szellemi részét illető minden közlemény ide intézendő.

KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA.

Megjelenik a lap minden nap, az ünnep- és vasárnapok kivételével.

Névtelenül beküldött közlemények tekintetbe nem vétetnek.

KOLOSZVÁR

Kiadóhivatal:

BELKÖZÉP-UTCA 4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egyes évre	16 frt.
Fél évre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Hét napra	1 frt. 50 kr.

Egy színi ára 6 kr.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy 10 cm. tér ára, Ciceró betűből, 4 kr.
 Petitből 8 kr. Gyászok, kereskedők és iparosok érdekvédelemében részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
 Nyilttér sora 25 kr.

VESZEDELEM.

Kolozsvár, jun. 18.

Hire járt, hogy az erdélyi részek börtörmelő megyéiben is felütötte fejét a filloxera. Eddig megóvott a jó sors ettől a csapástól. Kőszá hirtelenséggel nem akartunk felesleges aggodalmakat támasztani, azért előbb megbizható forrásból fordultunk tudósításért.

Fájdalom! a hirtelenség igaz. A legzsigazabb börtörmelő vidéken: Medgyesen konstatáltattott a filloxera. Legelőbb a Breckner-féle szőlőskertben s aztán a nagy dűs szőlőhegyben, mely Medgyesről Bánya felé vezet, találták meg a filloxerát.

Erről értesít tudósításunk.

A legveszedelmesebb helyen lépett fel a baj.

Az a vidék termi a legjobb borsait. A Küküllő és Maros mentén Medgyes, Erzsébetváros, Enyed, Gyulafehérvár napsütött hegyein szürk ki azt a fejedelmi italt, mely hírneves az egész világban, mint egyike a legtüzeesebb, legerősebb, legzamatosabb boroknak. A gazdag tőkésre rávetette magát a pusztító álat, immár nem kételkedünk felőle.

Gyors és erősen segítséget kérünk. Izo-lál kell a meglepett területet. Minden óvó szabályt fel kell használni, hogy ez ország-résztől, melynek egyik legnagyobb, nélkülözhetetlen jövedelmi forrása a börtörmelés, elhárítsuk, a mennyiben lehet, a nagy csapást. A mi agyagos helyeink, hol a szőlő díszlik, ha kopár maradjanak, koldusok költözik a küküllőmenti községek csinos kőházaiba.

Mi, hogy a baj terjedelméről tájékozód-hassunk teljesen, egyik legkiválóbb szakértőn-kezt kérjük meg, hogy a helyszínre utasza, vizsgálatot eszközöljön.

Jövő számunkban már alkalmunk lesz kimerítő felvilágosítást nyújtani, s vélemény-t mondhatunk arról, hogy a védő rendszabályok mennyire és hol volna-nak fogantatandók.

Addig is az erdélyi szőlőhegyek első „gyászjelentése”-ként irtuk e sorokat.

ERZÉKENY BÚCSU.

Kolozsvár, jun. 19.

(Sz.) Most, hogy a kormány nagy vonásokban feltüntetett reform-tervei, az előkészítésre szolgáló munkálatok kezdőpontjai már-már közelgenek; most, a midőn más nem csak légvárak és kegyes ohajtások alakjában látjuk magunk előtt az új alkotásokat, hanem biztosra vehetjük, hogy a régi, megszokott formák, intézmények gyökeresen átídomulnak: bizonyos mélabús érzelmek vesznek az emberen erőt s eszünkbe jut az Arany János költeménye, melyben megvedtelt kabátjától vesz érzékeny búcsút.

A KOLOSZVÁR TARCZÁJA.

A legszánandóbb.

Sajnálom én a szenvedőket,
 Kiket a kór az ágyba vet,
 Hol szeltem egyformaságban
 Nyűszörgök át az éveket.

Részvételt nézem a nyomorgó
 Koldus kiellen végzetét,
 Kinek közműbűs könyörület
 Tengeti elnyúlt életét.

Szánalmam híven száll ahhoz, ki
 Bús árvadsághoz itt maradt,
 Míg az övé ott enyésznek
 Valahol egy kis hant alatt.

Igaz ügyért ki küzde bátran
 S nem lett öle a győzelem:
 Az elbukottat, mely sebében,
 Legfjűbb könyvvel könyezem.

Oh a részvétel, szánalomra
 Múltak bizonynyal mind ezek!
 De mindezeknél nyomorultabb,
 Szánandóbb ember is lehet.

Szánandóbb ám, kit öl a bánat,
 S az istenek meg úgy adak,
 Hogy könye nincsen, a mivel bár
 Egyszer kisháza jól magát!

JAKAB ÖDÖN.

A gyermek.

Ira GUY DE MAUPASSANT.

Miután hosszú ideig fogadkozott Bourdillére Jakab arra, hogy soha sem fog megőszülni, egyszerre megváltoztatta szándékát. Hirtelen történt, egy nyáron, tengeri fürdőn.

Egy reggel, a mint a tengerparton kóborolt s azzal volt elfoglalva, hogy nézte a hőlgyeket a tengerből való kijövetelük közben, egy piciny lábacska elragadtatásba hozta parányisága és kecsessége által. Szemeit felemelve, az alak elbűvölte. Egyébiránt az egész alakból semmi egyebet sem látott lábai begyénél s fejénél, annyira be volt nagy gondnal burkolva fehér fűrdőruhájába. Bourdillét érzelmi világának tartották. Ezuttal csupán az alak kecsessége, hozta elragadtatásba, majd lebilincselte ennek a fiatal leánynak szelid lelke, kedvessége; egyszerű és jó volt e leány: üde, mintarcza és ajkai.

Bemutatta magát a családnak s megte-szett, nem sokára pedig halálosan beleszeretett a leányba. Mikor észrevette Lannis Bertát távolról, a sárga főveny hosszú utján, hajszálai végeig belereszkedett. A leány mellett elnémult, képtelen volt bármit is mondani, sőt gondolni, szívének valami felpeszűdésében, fülei zugásában, lelkének megszibadásában. Tehát ez volt a szerelem, ez?

Semmit sem tudott, semmit sem értett, de mindenesetre elhatározta, hogy nevével teszi ezt a gyermeket.

A szülők sokáig haboztak, tartózkodóvá tette őket a fiatal ember rossz híre. Azt mond-

lyén gyökerezik s a mely, minden szó-val hirdetett teoriák mellett is, oly szí-vósan ragaszkodik hagyományaihoz, örök-lött intézményeinek még formáihoz is.

Tiszta Kálmánról előismerheti legkono-kabb ellenfele is, hogy a megyei kor-mányzati rendszer mostanig fontartásá-ban övé vala az oroszlanrész, ő magát ebben a kérdésben is tősgyökeres ma-gyarnak bizonyítván — mert nála nél-kül, a mind általánosabbá váló közohaj, az administratio államosítása iránt, ko-rábban érvényesülhetett volna. De va-lamint ő évekkel ezelőtt kijelenté, hogy a mig csak lehet, a megyei közigazgatás-sal tart s azon túl ellene lesz — el le-hetünk készülvé rá, hogy a kormány programjába immár nyitlan fölvette re-form leghevesebb ellenesei épen azokból fognak kitelni, a kik eddig a szabadel-vű pártot reactorról, conservatismusról vádolták.

És hangzani fognak az éles, kimélet-len vádák az absolutismusra törő centra-lisatio címén, hangzani az ellen a kormány ellen, melynek, tulfelől, ugyane forrásze-rint, az a főbűne, hogy a magyar állam egységét, főhatóságát nem bírja érvé-nyesíteni; hogy a nemzetiégi aspiratiók megfékezésében tehetetlen; hogy a nem-zetet nem tudja gyors, igazságos és tisz-ta kezű administratióhoz juttatni sat.

Egyszerre, avagy csak rövid idő alatt is, fogja-e az állami közigazgatás a ma tulzással is hirdett bajokat or-vosolni — alig hisszük. De egyszer csak kezdeni kell az új rendet, jobban mon-dva: az átmenetet az új rendhez, mert az összes nemzeti élet minden ágazatá-val szerves összefüggésben levő közigaz-gatás egy csapásra annyival kevésbé lesz áttekinthető, mivel azt a munka-erőt, a mely magának a nemzet nagy egészenek hivatott és a köztér munká-lni tudó és kész elemeiben rejlik, bi-zonyynyal nem fogja a törvényhozás egy-szerűen elejteni s az ellenőrzés szintén lényeges feladatainak teljesítésében, mun-katársaul fogja megőrizni és igénybe venni.

Az érzékeny búcsu, tehát, nem lesz oly nagyon szomorú s mindenek fölött nem lesz teljes, s ha választó voxunkat, melyhez minden esetben any-nyi sok hitványság, képmutatás és önző érdek is tapadhat, elveszítjük is, meg-tartjuk az ügyek vezetésében észszerűen megszabott jogunkat s akkor, legalább, nem személyek, hanem közügyek fölött fogunk küzdeni, nem egyéni tekintetek, hanem elvek és közczslok által ve-zetve.

ták, hogy kedvese van, régi szeretője, erős, idős viszony, olyan lánc, melyről azt hiszi az ember, hogy le van rázva, mely azonban örök-ké tart.

Ezenkívül, több-kevesebb ideig, szerette mindazokat az asszonyokat, a kik ajkainak kö-zelébe kerültek.

Most rendezte ügyeit, azt sem engedte meg, hogy az a nő, a kinek annyi ideig élt, egyetlen egyszer viszontlása őt. Egyik barát-ja rendbe hozta annak a nőnek a gondozását, biztosította megélhetését. Jakab fizetett, de róla beszélni sem akart hallani, követelte most már azt, hogy nevét se emlegessék. Az a nő leveleket irt hozzá anélkül, hogy ő kibontotta volna azokat.

Minden héten felismerte az elhagyott nő nehezkes irását és minden héten nagyobb ha-ragra lobbant ellene, hevesen tépte szét a le-vélborítékot s a papírt, kibontatlanul, a nélkül, hogy egy sort olvasott volna belőle, egyetlen sort, jól tudván, hogy szemrehányások és pa-naszok vannak benne.

Mivel egyáltalában nem hittek állbatatos-ságában, az egész tétre kiterjesztették próba-idejét és csupán tavasszal teljesítették ké-rését.

A lakodalmat Párisban tartották meg má-jus elején.

Elhatározták, hogy a hagyományos nász-utat nem fogják megtenni. Kis táncmulatság, olyan néhány fordulóra való mulatság után, melynek azonban nem szabad tizenegy órán tul tartania, hogy ne hosszabbítsa meg ennek a hosszú szertartásos napnak fáradsalmait, a fiatal házaspárnak a család házában kellett töltenie

Az érzékeny búcsuból így lesz ör-vendetes üdvözlét.

(Budapest, jun. 17.) A delegatiónk. A ki-rály 6 Felsége a jövő vasárnap fogadja a de-legatio tagjait. Haynald Lajos bibornok-érek a főrendi ház elnökehez intézett levelében felmen-tését kérte a delegationalis tárgyalásokban va-ló részvétele alól, mert betegsége miatt ezuttal a tárgyalásokban nem vehet részt.

A RÉGI NÓTA.

Kolozsvár, jun. 19.

Nincs új a nap alatt. Minden is-métlődik.

Néhány nap előtt az európai saj-tóban ismét fölpezsdült volt a harczi-as hangulat. A berlini lapok heves fölszó-lalásai a közfigyelmet megint Orosz-orzágra irányították, studomást nyertünk arról, hogy az orosz hadi készülődések lázas sietséggel, kettőzött eréllyel foly-nak. Megtudtuk, hogy Szerbiában az orosz befolyás, kivált Mihály metropolita visszahelyezése után, túlsúlyra emelke-dett, és hogy a mi barátaink ott már ugyszólván elvesztették a talajt a lábuk alól. Sőt megtudtuk még azt is, hogy a császár állítólag detronizálni akarja az Ob-renovics-dynastiát s megtenni szerb ki-rálynak a montenegrói fejedelmet („egyet-len” barátját), oda adván neki a két or-szág mellé ráadásul Boszniát és Herce-govinát.

Ezeket tudtuk meg, illetőleg: hal-lo ttuk az utóbbi napokban. Ilyen hi-rek keringtek, — nem számítva a nyo-matékos commentárokat, melyekkel a külföldi sajtó a császár ismert toaszjtát, az orosz pénzügyi műveleteket stb. ki-sérte.

Következett, nyomban, a czáfolat az ellentétből, még pedig minden oldal-ról. Szentpétervári, belgrádi s cetinjei hi-valatos és felhivatalos kijelentések egy-forma erőlesen hangsúlyozták, hogy a fölmerült sensatios hírek nem birnak semmi alappal. A császár szándékai a le-hető legbékésebbek; Szerbiában egészen csendes az élet s nincs eszében senki-nek: felmondani a barátságot az osz-trák-magyar monarchiával. A szerb dy-nastia ellen sem terveznek semmit, Nikita otthon marad, az occupált tartományok-ra a világért se fáj a muszka fog és (a mi legbuzgóbban állítatik) a világbéké-nek igazi oszlopa, mint eddig, úgy ezután is, Oroszország.

Ez az a régi nóta, mely már több-ször ismétlődött. A közép-európai lapok koronként megtámadják Oroszországot, s ez keményen védekezik a vádakkal szemben, erősítgetvén békés hangulatait.

ezt az éjszakát, másnap reggel pedig elutaz-niok együtt arra a tengerpartra, mely olyan drága volt szíveiknek, hol megismerték és meg-szerették egymást.

Az éj beállott, a nagyteremben tánczol-tak. Az új pár félrevonult egy kis japáni szo-bakskában, melyet világos függönyök zártak el s a melyet alig világítottak meg egy színes lámpa fényugarái. Ugy függött ez a lámpa a falról, mint egy rengeteg nagy tojás. A nyitott ablakon olykor üde szellő szállott be, langy fuvallat érintette arcaikat, mert az est szelid s üdítő volt, telve tavaszi illattal.

Semmit sem szóltak egymáshoz; egymás kezeit tartották s némelykor kászorítást vál-tottak egész hevőkkel.

A leány révedező szemekkel, kiséss meg-zavarodva ült életének e nagy változása ide-jén, de mosolygott, elnémultan, sirásra készen, gyakran azonban csaknem taláradó ördömmel, úgy hitte, hogy az egész világ megváltozott az által, a mi őt érte; nyugtalan volt a nél-kül, hogy tudta volna, mi történik vele; egész testét, lelkét valami kimondhatatlan és győ-nyörteljes bágyadságba érezte merülni.

A férfi folyton nézte a leányt, mosolyog-va, folyton réd mosolyogva. Beszélni akart, de semmit sem tudott mondani s úgy ma-radt, egész hevéit kászorításába öntvén. Idő-ről időre ezt ugta: „Berta!” és mindannyi-sor azt emelte szemeit a leány, édes, győ-n-géd tekintettel; egymás nézésébe merültek pil-lanatra, majd neki a leányra irányzott tekin-tetét legyőzte a leánynak réd vetett pillantása s a férfi lesütötte szemeit.

Az efféle hirlapi zivatarok már többször zúgtak el a fejünk fölött, alaki tekin-tetben egyik sem különbözött a másik-tól. Fölviharzott a haragos vád és jött reá az ártatlan képű czáfolat. Komo-lyabb következtetésük e hirtelen borulatok-nak egyszer sem volt, bizonyára most sem lesz. Kárunk nem támadt belőlük, — sőt ha s z n u n k, még pedig annyiban, hogy az erőteljes figyelmeztetés megzavarta az orosz calculusokat, tartózkodásra inté a panszláv aknamunka vezetőit, s min-den alkalommal demonstrálta, hogy a hármass szövetség szilárd és egységes, s hogy a szövetséges hatalmak komolyan el vannak határozva — egyértelműen szembe szállani minden kísérlettel, mely az orosz hatalmi terjeszkedés chance-ait gyarapítaná.

Oroszország, hasonló hirlapi hábo-ruk után, egy időre pihenőt szokott tar-tani a fegyverkezésben és az aknamun-kában. Nincs elkészülve arra, hogy tá-madjon és gondosan kerül mindent, a miben a védelemre szorítkozott hatal-mak az offensiva megragadását láthat-nak. Óvatos és körültekintő. Ha a saját-beli zivataroknak az a céljuk, hogy az orosz birodalmat kizavarják rezervált magatartásból, — hadd jöjjen minél előbb az „elkerülhetetlen”: úgy ez nem sikerülhet. Oroszország macacul vindikálja magának a béke védő-je címét és egyelőre kitér a provoká-cziók elől. Ha pedig az a cél, hogy a császár kormánya hagyja abba fondorlatait és készülődéseit: ez is csak rövid idő-re van elérve. Mert a támadások hatása legfeljebb hetekig tart, s aztán annál buzgóbban működik a muszka kéz, s a béke barátjai körülbelül csak annyit értek el, hogy Szentpéterváron azután tapintatosabban és titkoltabban folytat-ják a készülődést.

Es mi nem nézhetjük tétlenül e hatalmas ellenség fegyverkezését. Lépést kell tartanunk vele, hogy mindenben versenyképesek lehessünk. Haderőnket megfelelően erősítenünk s a balkán-félszigeti aknamunkát ellensúlyoznunk kell.

Nagyon valószínűtlen, hogy a dele-gációknak most megnyíló ülészekében Kálnoky gróf külügyminiszter tüzetes felvilágosításokat fogna adni azon híre-re vonatkozólag, melyek monarchiánk szerbiai stb. befolyásának megrontásá-ról szólnak. Nem lehet várni, hogy a külügyminiszter fejtegetse e viszonyo-kat, kedvező vagy kedvezőtlen esélyei-nket. Mert ez a felvilágosítás annyit je-lentene, mint nyílt kártyákkal játszani

Semmiféle gondolatra sem akadtak, melyet kicseréltek volna. Egyedül hagyták őket, de koronként valamelyik táncos-pár benézett hozzájuk, futó pillantással, mintha bizalmas, titoktartó tanja volt volna egy titoknak.

Egy mellékajtó nyílt ki, szolga lépett be rajta, tálcán sürgős levelet tartva, melyet egy küldött hozott. Jakab reszketve vette el a le-velet, hirtelen bizonytalan ijedség fogta el, az a titokteljes félelem a váratlan szerencsét-lenségek előtt.

Hosszasan nézte a borítékot, melyen egy-általában nem ismerte az irást; nem merte ol-vasni, végtelenül ohajtván, hogy ne kelljen ol-vasnia, nem tudván, hogy ne tegye-e zsebébe s így szöjlon: „Holnap. Majd holnap, távol le-szek, bánom is én!” De a levél egyik szegletén két nagy aláhúzott szó visszatartotta ebben s megrémítette: „IGEN SÜRGÖS!” Megkér-dezte:

— Megengedi édesem?

Feltépte a borítékot s olvasni kezdett. Elolvasta azt a papírt, rettenetesen elhalvá-nyodott, egyetlen pillantással látott végig raj-ta, aztán lassan betűzni látszott.

Mikor felemelte fejét, arcvonásai egészen össze voltak kuszálva. Dadogni kezdett:

— Kedves kicsikém ez...

a legjobb ba-rátomat vagy, igen nagy szerencsétlenség érte. Szüksége van réám most, azonnal... mind-járt... élethálára szóló dologban. Megengedi nekem, hogy husz percere eltávozzam? Rögtön visszajövök.

A leány reszketve, rémülten mondo-gatta:

— Menjen, barátom?

oly partner ellenében, ki ugyancsak rejtegeti a tromfjait. Tehát bizonyára nem várhatunk Kálnoky gróffól ugynevezett „kielégítő” magyarázatokat.

Hanem arról meg vagyunk győződve, hogy megnyugtató módon fogja jelezni, hogy monarchiánk politikája például a szerbiai változások által semmiféle vereséget nem szenvedett; és a mennyit esetleg — a mint az versengés közben előfordulhat — veszünk ideiglenesen egyik oldalról, azt kipótöljük a másikon; helyzetünk változatlanul biztató, erőnk és védőképességünk pedig a lefolyt esztendő alatt mitsem gyöngült, sőt fokozódott.

A brassói róm. kath. főgymnasium ügye.

— Saját tudósításunk. —
Brassó, jun. 17.

Évek óta képezi már ohaj tárgyat Brassóban az ottani róm. kath. főgymnasium korszerűvé tétele, hogy így szemben a századok s oláhok jó középiskoláival, egy minden igényeknek megfelelő magyar főgymnasium létesüljön.

Mert hiába tagadjuk, a helybeli kath. főgymnasium eddig sok kívánnivalót hagyott fenn, különösen a mi a tanárok fizetését, tanterv-műzeumot, könyvtárt, de mindenekelőtt az intézet épületét illeti.

Igaz ugyan, hogy mindennek dacára az intézet kitűnő ifjúságot nevel, mert a tanári kar nemesambícióját csinál abból, hogy ha ő aymorkodik is 6—800 frt fizetéssel, mégis mutassa meg, hogy versenyképes.

Hosszú évek során át folytatott törekvésnek végre meg van eredménye: főgymnasiumunk nemcsak teljesen korszerűvé fog tétetni, azaz teszi az erdélyi róm. kath. státust.

Az iskola eddig a brassói róm. kath. egyházközségé volt, mely annak évi 3000 frttal járult fenntartásához. Most azonban az iskola teljesen a státus tulajdonába fog átmenni.

Mintegy két hónapja folynak az iránt a tanácskozások, míg végre most vasárnap d. u. az egyházmegyei közgyűlés, 4 szavazat ellenében, közakarattal kimondá, hogy átadja iskoláját az alábbi módokozatok mellett.

Mielőtt azonban magáról a gyűlésről referálnánk, tartozunk azaz az igazságnak, hogy elismeréssel adozunk Möller Ede apátplébánosnak, a kinek a határozatban oroszlánrészre van.

Jellemző hogy ugyanez a Möller az, kit egyik kolozsvári lapban, egy brassói tudósító germanizálással vádolt, holott éppen ő az, a ki az évekkel ezelőtt teljesen német jelleggel bírt főgymnasiumot s róm. kath. elemi iskolát teljesen magyarra változtatta át; a mai tanárikar mellett az ő érdeme, hogy abban az iskolában, melynek élén mint igazgató évekkel ezelőtt a legvadabb nemzetiségi lap, a „Gazeta Transilvaniei” szerkesztő-kiadója állott, ma oly igaz magyar szellem, tisztá hazafis irány uralkodik, hogy annál nagyobb sehol. Tartozunk ezzel Möller apát urnak, kit méltatlan meghurcolásakor senki sem védelmezett meg. Szolgáljon ez most utólag elégtételül a közszereplésben s tiszteltetésben álló főpapnak.

A mi magát a vasárnapi ülést illeti, annak lefolyása következék. Möller Ede apátplébános közölve a gyűlésre a tárgy részleteit, többek hozzájárulása után végre a gyűlés elfogadta a választmány kebeléből kiküldött kilencz bizottság következő javaslatát:

„A bizotts. hajlandó lemondani a gym. illető összes jogairól és a főgym. alapot tulajdonjog

cizmen a tanulm. alapnak átengedni, de lemondását ezen feltételekhez köti:

1. A főgym. mint ilyen és pedig tisztán kath. jellegének megőrzése mellett tartandó fenn, és a többi erd. róm. kath. főgymnasiumok mintáját a kor igényeinek megfelelőleg tovább fejlesztendő.

2. Ha az intézet főgymnasiumi, avagy kath. jellege valaha megszűnnék, mindazon alapok, melyek mint a hitközség közvetlen rendelkezése alatt állók adatnak most át, természetben, vagy egyenértékben visszaadandók.

3. Minthogy a telek, melyen a bérház áll, a hitközség akaratából a mindenkori plébános rendelkezésére gyarapítására van hivatva szolgálni, az a tanulm. alap által megváltandó.

A történelmi hűség kedvéért s mert az ellene szavazók a közgyűlésen a maguk veto-szavazatát külön jegyzőkönyvre vétetni határozták, közöljük itt a szavazók névsorát is.

Az intézetnek a fennebb részletezett feltételek mellett való átadására szavaztak:

Dr. Vajna Gábor, Harmath Lajos, Bournás Ernő, Ágoston Lajos, Biró Sándor, Czinege István, Fischer Ferenc, Folyovits Miklós, Halusky Vilmos, Irk Antal, Jakab József, Jassóy János, Kászár Antal, Lestai János, Pál Géza, Hayda Hugó, Balassa Endre, Szász Károly, Spallier József, Lengyel József, Jaschik Gyula, Bartalis Seraphin, Binder Jenő, Jahn Károly, Raidl Sándor, Mally Nándor, Siklód István, Stark Vilmos, Szász Károly, Moringar Károly, Draxler Gusztáv, Jakab Alajos, dr. Bogdán Andor, Dubinics Miklós, Kovács Ignác, Héja Gyula, Vitéz Károly, Kiss Mózes, Frank Lipót, Spanner Lajos, László János, Follner Lajos, Lerchenfeld János, Balog Elek, Kropf András, Józsa Ferenc, Halusky Ferenc, Nowotny Venczel, Lohse Hermann, Mehser Albert, Irk Károly, Pawelka János, Simai Gerő, Kovács Dénes, August János, Halusky András, Verzár László, Zsarnosky László, Nedermayer Zsigmond, Hartl Ferenc, Putzler Mihály, Jäger Nándor, Tandler Ferenc, Vitéz József, Matheovits János, Lemhényi Zsigmond, László András, Kón Antal, Balázs Bertalan, Körtvélyesi Antal, Friedmann Frigyes, Halamka Venczel, Breitmeyer Adolf, Tutsak Károly.

Ellene, tehát az intézetnek az egyházközség tulajdonában való megtartása mellett szavaztak:

Mayer József, Langer Tamás, Pánczél Joachim és Fischer Frigyes.

És így már most át megy az intézet a státus tulajdonába, mely, mint értesülünk, már a jövő tanévben díszes épületet szándékozik az intézet számára emelni.

Az iparkamarából.

Kolozsvár, junius 19.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara hétfői közgyűlése tárgyaiból kiemelhetjük a következőket:

A földmívelési miniszter ur közölve a kamarával azon ügy-beosztást, a mely szerint a kamarával egyet az új kereskedelmi miniszterium hatáskörébe vonnának át, a közgyűlés megbizta az elnökséget, hogy a kereskedelmi miniszter urhoz a kamara nevében üdvözlő feliratot intézzen.

A nagy szobai posta és távirda-igazgatóság felkérte nyilatkozatra, hogy a kolozsvári távirda-igazgatóság iránt tett-e elterjesztést a miniszterhez azon alapon, a mint a kamara javasolta? Ha nem volna azon helyzetben, hogy ez alapon a felállítás tanácsolja, a kamara maga fog kérdést tenni, hogy a miniszter ur átengedje-e magán vállalkozónak a telefon hálózat berendezését, ha az eddig szerzett adatok alapján államilag fel nem állíthatónak találja?

A tözde napi zárlatainak távirati közléséből kihagyható tételek megjelölése mellett a közgyűlés felkéri a távirda-igazgatóságot intézkedésre az iránt, hogy a börze-tudósítások a kamarának hivatalból megküldessenek, hogy azokat, mint régebben, hivatali helyiségek előtt kifüggeszthesse; de főképp az iránt kér intézkedést, hogy a tudósítások délután 3—4 órákor a közönségrendelkezésére álljanak, különben nem használhatók. A kamara a bécsi gabnatózde zárlatainak közlését egészen mellőzhetőnek tartja.

parányi új élet megölte az övét—utolsó órája közelgett.

Magismerte Jakabot és fel akarta emelni karjait: nem volt erre képes, annyira el voltak azok gyöngülve; hanem halvány arcán könyek kezdtek végig peregni.

A férfi térdre borult az ágy elé, megfogta a nő egyik lecsúgult kezét és szenvedélyesen megcsókolta; majd lassan-lassan mindinkább közeledett sovány arcához, mely megrándult, a mint ő hozzá ért. Az egyik ápolónő, kesében gyertyát tartva megvilágította őket, az orvos pedig visszavonulva, a szoba háttéréből nézett feléjük.

Ekkor távoli hangon, nyögve szólt a nő: — Én meghalok, egyetlenem, igérd meg, hogy itt maradsz addig. Oh! ne hagyj el most engem, ne hagyj el az utolsó pillanatban.

A férfi megcsókolta homlokát, haját, zokogva. Ezt sugta

— Légy nyugodt, itt fogok maradni.

A nő néhány percig hallgatott, mielőtt beszélni képes lett volna, annyira el volt gyöngülve. Ismét szólni kezdett:

— A kicsike a tied. Esküszöm Isten előtt, esküszöm az üdvösségre, esküszöm neked most, halálom pillanatában. Senki másét nem szerettem... Igérd meg nekem, hogy nem fogod elhagyni.

A férfi megkísérelte karjaiba szorítani ezt az elkinzott, nyomorult testet. A lelkifur-

Kis-Budak községe, valamint Torda városa a húsmérés szabályozását ohajtván, az elsőnek, mint alig 8—900 lelket számláló községnek ez ohajtatást teljesíthetőnek tartja a gyűlés; az utóbbi város kérését, bővebb tanulmányozás és a tordai kultúrgos véleményének beszerzése végett, az iparos-tályhoz utasítja.

Az italmérés szabályozására szánt intézkedések megvitatása véget a kassai kamara közlebről a pénzügy-miniszteriumhoz értekezletre levén meghíva, felkértni határozatokat, hogy azon pontokra nézve, a melyek a kereskedelmi körök érdekében megváltást végett módosítandók lennének, tájékozza a többi kamarákat is, hogy esetleg felszólal-hassanak.

A maros-vásárhelyi ipariskolák felügyelő-bizottsága a munka-kiállítás-on szándék jutalmakhoz a kamara segítségét is kérve, az elnök megbizatik tájékoztató szerezni az iránt, mily mérvű segélyt nyújt a város és az ottani ipartársulatok s ehez aránylagos összeget utalványozni.

Is pán mező vásárvám-tariffáját a gyűlés elfogadhatónak találta.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A kolozsvári nemzeti színházban az ősz első estéi egyikén előadják Shakespeare „Szentiván-éji álom” című darabját, melyhez most Bentheim Róbert színházi festő egészen új, szép díszleteket rajzol. — Hir szerint az igazgatóság tárgyalásokat folytat Fáy Szeréna kisasszonnyal (a kolozsvári színház egykori kedvelt tagjával), hogy az ősz szezontól kezdődőleg ide szerződtesse.

„Fűfa-sip.” Ezen a legalább is szokatlan czimen Teleki János Nagy-Szebenben egy fűzet költeményt adott ki. Általában véve ajánlatos lett volna, hogy szerző több gondolkodást fordított volna e költemények megírására s többet csiszolt volna rajtuk, mielőtt nyomtatás alá adta volna. Van a fűzetben egy pár olyan vers, mely az igaz érzelmek jól rajzolja, s kivált a lyrai tartalmak között sikerült strófikra is akadunk. Hogy mennyire jellemző czimet talált szerző verseknek, „Fűfa-sip”-nak nevezvén el fűzetét, azt bizonyítják az ide átvett szakaszok, melyekhez hasonló értelemlesség sok van e versek között:

„Elég!... A vég... A vég hát végre már!
Ide minden ürmöd, te élet-pohár!
Add, igyam ki, miként te lelkemet,
En tégedet te dobj el engemet!
...Szemeimből könny helyett vér csorog
Ebből lesznek szívemnek ostromok.
E szívnek, mely egy bűszült fergeteg,
De már még csak villám sincsenek!”

A fűzet szerző sajátja s a Closius-féle nyomdában adták ki.

Egy körvény.

Kolozsvár, jun. 17.

Most, hogy a templom körüli épületek lebontásával kapcsolatban a Bethlen-bástya fenn-tartásának kérdése ismét szönyegre került, érdekesnek látjuk közölni azt a régebbi körvényt, melyet még a kora tavaszon intézett 327 kath. polgár a városi tanácshoz a Bethlen-bástyának kápolnává alakítása tárgyában. A körvény így szól:

„Tekintetes városi Tanács! Alattirottak legalizatsabban eszedünk a tek. városi Tanács előtt, hogy a kultúra-utca és a zenészek során fekvő ugynevezett Bethlen-bástyát a helybeli róm. kath. egyháznak átadni méltóztatassék, hogy abból — feltartva az ősi épületet — kápolnát alakíthasson, mert hiszen az a bástya ugyanis katolikus munka, még pedig magyar, mint a földének két végén a kettős keresztet mutatják. Továbbá igaz, hogy Bethlen Gábor erdélyi fejedelem czimere van rajta, de abból nem következik, hogy ő nagysága építtette volna, hanem csak az, hogy az ő idejében készült; különben is, az erdélyi fejedelmeknek katolikus alattvalók is mindig voltak.

Nem is lehetne ez terhére a nálunk, hálá Istennek! honos vallási türelemnek és atyafisá-

gos szeretetnek, hiszen mi imádkozni, nem pedig viszálykodni akarunk. Akarnunk kell pedig azért, mert szegények vagyunk, feleségeink és gyermekeink nem mehetnek könnyedén szent vallásunk templomaiba, melyeket ural rend látogat, mert amár nem szegény a becsület szegénység, mégis az ünnepi megjelenésben külső tisztelesség is kell, a mi költséges. Mi pedig a költiséget csak magunk körében bírjuk el. Ide járul az ifjúság magaviseletének szelidítése, mire eddig kevés gond fordították, amár a polgári életnek egyik kiváló szükséglete. Ide járul nagy számunk és ezzel munkánk, melylyel egészen házáknak és városunknak oly hűségesen szolgálunk, mint bárki más. És ide járul az első közégi iskola növendékeinek tanulmányos kath. száma (190-ből épen 100), mely nagy figyelembe vendő, mert szent vallásunk tanítása azt tartja, hogy a növendékek templomba kell járnia.

Ez okokból ismételve kérésünket, maradtunk

Kolozsvár, ápril hó 1889. 327 aláíró.

A közönség érdeklődését kérjük a következők féltére is a KOLOZSVÁR számára. Nagy munka ideje van ez ország belsőéletében s nagy események forrongnak körülöttünk. Egy erdélyi-részi újságnak kötelessége megokasodtak. A ki-szobán álló birtokrendezések és az adminisztráció tervezett reformja kérdésében, sokban kell a helyzet tisztázásához, ismeretlen viszonyok megmagyarázásához járulnunk. S míg részt veszünk a munkában, melyet az állam és társadalom anyagi és erkölcsi erősítésének érdekében folytat — tájékoztatnunk kell a közpolitikában alakuló (sikerünket előmozdító vagy gátló körülményekről) a közönséget. Ígygekezzünk, mind eddig, hazafias, hű szolgálattal lenni ez ország részének.

Tudósítónk ugyanazon megbízható és figyelmes erőket lesznek, kik eddig tették lehetővé, hogy az erdélyi-részi közletnek hű és lehetőleg teljes tükré legyen a KOLOZSVÁR. Tárczavonatunkban ezután is a változatosság mellett a tartalmasságra törekszünk.

A szerkesztőség.

Előfizetési árak:

Félévre	8 frt.
Negyedévre	4 frt.
Egy hóra	1 frt 50 kr.

A kiadó-hivatal.

HIREK.

Erdélyi részek.

Kolozsvár, junius 19.

— Reform a vasúti tisztviselők alkalmazásában. Baross Gábor közpénzügy- és közlekedéspolitikai miniszter a vasúti mérnökök és felsőbb rangú tisztviselők alkalmazásában — mint teljesen megbízható forrásból értesülünk — reformot léptet közlebről életbe. Ugyanis a mérnökök és vasúti nagyobb rangú tisztviselők eddig szerződés szerű összeköttetésben állottak a miniszteriummal, mely mindkét részről felmondható volt. Most Baross megszűnteti az alkalmazásban való gyakorlatot és ugy alkalmazza a vasúti mérnököket és magasabb rangú tisztviselőket, mint az állami hivatalnokokkal történik, s ebből kifolyólag ezután a miniszterium a vasúti alkalmazottakkal nem köt szerződést. Ezzel kapcsolatosan a vasúti tisztviselők nyugdíjintézetének kezelésében is változás állana be. Ugyanis az van tervben, hogy az intézet állami kezelés alá vétesse.

A vasúti tisztviselők nyugdíjintézetének Budapesten tartandó holnapi közgyűlésén már tárgyalás alá kerül a nyugdíjintézet átadása. A tisztviselők és mérnökök egy része nem fogadja örömmel a reformokat. Az első reform iránt, mely az alkalmazás módjának megváltoztatását

célozza, ellenszenvvel viseltetnek, minthogy fizetés leszállítása is helyezettik általa kiltásába. A második reformot azt tartják, hogy a nyugdíjintézet vagyonának jövedelme csökken általa. A holnapi közgyűlésre a vasúti vidéki tisztviselők közül is sokan utaznak fel, ellene szólni e reformnak.

— Tárgyalások a templom körüli épületek ügyében. A templom körüli épületek kisajátítására alakult vegyes bizottság ma délután gyűlést tart. A gyűlésen tárgyaltni fog a 24 városi bizottsági tag által a mult közgyűlésre beadott határozati javaslat, mely miatt a közgyűlés a templom körüli épületek lebontása iránti határozatát 8 napra fentartotta. E tárgyban a rendkívüli közgyűlés szombatban tartatik.

— Dr. Bókai Árpád a budapesti egyetem tanára. A budapesti tudomány-egyetemen dr. Balogh Kálmán elhunytával megüresedett gyógyszer-tanészre az orvosi kar tanártestülete dr. Hőgyes Eudrét, az általános kör- és gyógytan ny. r. tanárát jelölte ki. A Hőgyes meghívásával így megüresedett általános kör- és gyógytani tanészre pedig dr. Bókai Árpád meghívását határozta el, a ki ez idő szerint Kolozsvárról az egyetemre a kör- és gyógyszer-tan ny. r. tanára. Dr. Bókai a budapesti egyetem kitűnő tanár ny. r. s a mi egyetemünk a tanárkönyvben való egyik kiváló erősségét veszíti el. Dr. Bókai itt léte alatt a tudomány előretelében sok megbízhatatlan szolgálatot tett; nem csak a tanészeken, hanem szakkönyvekben, különálló munkákban és a muzeum-egyetki kiadványaiban nevezetesen részt tett ki az a munkásság, melyet dr. Bókai szakmája fejlesztésében tett. Tanítványainak becsült tanára, a művelt Kolozsvárnak kedvelt tagja dr. Bókai Árpád s ha a meghívást elfogadja, sokan fogják sajnálni, hogy távozik körünkéből.

— Tüzoltók tisztelése. Az önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága ma d. n. 1/2 órakor teljes számban testületileg tiszteltet Poloz Rezső újonnan választott főparancsnoknál. kit a jelenlevők nevében Amberboy A. József o. p. üdvözölt. Innen a parancsnokság Gamauf Vilmos kir. tanácsoshoz ment, ki megöröglte egészét a tüztől egy egyeletben elfoglalt főparancsnoki állásától kénytelen volt egyidejűleg visszalépni. A parancsnokság nevében Poloz Rezső vett a volt főparancsnoktól meleg hangon értekezni búcsút, átnyújtotta a parancsnokság közönség levélét, s kifejezést adott az egyelet amaz ohajlásának, hogy volt vezetőjét, egészszégesen ismét, mielőbb az ügyek élén lássa. Gamauf Vilmos meghatott hangon mondott köszönetet az egyelet tagjainak ragaszkodásáért, kifejezte, hogy habár testileg nem is, de szellemileg mindig hűve az egyeletnek, melynek 17 év előtt egyik szervezője s azóta állandóan tagja volt. S míg mozogni képes, az egyelet hívására és érdekében mindig kész közreműködni. A tisztelők ezután ismételve éltetvén az egyelet örökös tisztelhetet tagját, távoztak.

— A Dalkör kirándulása. A kolozsvári Dalkör erdei kirándulást rendez e hó 23-án a Hőjába. A kitűnő dalegylet, mely anyai kellemes estét szerzett a műpártoló közönségnek, most a szabadba hívja azokat, kik érdeklődnek itánta és azt a közönséget is, mely jól ohajt mulatni. A rendezőség élén dr. Vályi Gábor elnök, Sándor József és Simon Kálmán alelnökökkel állanak, s igekezknek minden tekintetben kifogástalan sikerrel tenni e kirándulást, mi — ha a közönség megérdemelt pártfogásával támogatja — sikerülni is fog. A kirándulás reggel 9 órákor veszi kezdetét, a táncpedig ebéd után kezdődik. A Dalkör a tánc közötti szünetek alatt alkalmi dalokat ad elő. Különlegességekpen alkonyatkor jelmezes kínai polka mutatattik be s ismertetik egyuttal a fagottot is. Vendéglőrlől és cukrászatról gondoskodva van. A bevonulás féklafény és zeneszó mellett történik akkor, mikor a közönség általában székségesnek tartja a mulatság bezárását. Véletlen esőtől fedett helyi-

felől, ajtó nyílt s zárodott csöndesen, aztán hirtelen macskanyávogáshoz hasonló kiáltás szállt végig a csendes házban.

Az asszonyok egyszerre felugrottak; Berta legelőször, ellenére anyjának és néniének, felkelt, háló-köpenyében burkolózva.

Jakab a szoba közepén állott sápadtan, pihegve, karjában egy gyermeket tartott.

Az asszonyok elrémülten néztek rá, de Berta egyszerre vakmerővé váltan, az ijedségtől összeszorult szívvél szaladt feléje:

— Mi történt, szőljön, mi történt?

Jakab úgy nézett ki, mint egy örült, szaggatott hangon válaszolta:

— Az... az... hogy gyermekem van s hogy az anyja meghalt...

És ügyetlen kezeiben előre tartotta a síró apróságot.

Berta egyetlen szó nélkül elvette a gyermeket, megölelte, magához szorította, aztán férjére emelte könyekkel telt szeméit:

— Meghalt az anyja, azt mondja ön?

A férfi ezt felelte:

— Meghalt, épen az imént, karjaim között... Szakitottam vele a nyár óta... Semmiről sem tudtam... az orvos hivatott...

Berta így szólt csendesen:

— Hát akkor felneveljük mi ezt a kicsikét.

Franciaából: Gyulai Farkas.

Nem volt még eléggé a felesége arra, hogy kérdezni merje, hogy számon kéri tudja. A férfi eltávozott.

A leány egyedül maradt, hallgatván, miként táncolnak a szomszéd teremben.

A férfi kalapot tett, a melyik kezébe került, a legelső fejrevalót s futva rohant le a lépcsőn. A mint az utcára kijutott, a bejárat gázlángjánál ismét átfutotta az írást.

Ime ezt mondotta neki a a levél:

„Uram!

„Bizonyos Ravet nevű nőnek, úgy látszik, az ön hajdani kedvesének, gyermeke született, melyet az önének mond. Az anya halálán van s az ön látogatását ohajlja. Bátor vagyok önhez írni s önt arra kérni, ha teheti, teljesítse utolsó kívánságát e nőnek, ki úgy látszik, nagyon szerencsétlen és szánalomra méltó.

Kész szolgálja, Dr. Boonard.”

Mikor a haldokló szobájába lépett, a nő már vonaglott. Kezdetben nem is ismerte őt meg a férfi. Az orvos és két betegápolónő gondozták az asszonyt. Egy butoradaron két gyertya égett, az ágy mögött kis fűzfa-kosárbólcsőben ujszülött gyermek sirt, apró sikoltásainak mindenikére az anya elgyötörve, mozdulatot kísérelt meg, dideregve a jégborogatások alatt.

Daczára a gondos ápolásnak, daczára a jég borogatásoknak, a nő élete fogyott: ez a

ség óvja a kirándulókat. Kérjük a közönséget, hogy minél nagyobb számban vegyen részt a a Dalkör kirándulásán.

— **Zene a sétateren.** Tegnap délután fél hat órakor a sétateren katonazenai játszott. A közönség hat óra tájban kezdett nagyobb számmal gyülekezni, s az 51 ik ezred zenekarának jól játéka nem szűkölködött hallgatókban. A kellemes időben késő estig volt közönség a sétateren.

— **A kissebesi kőbányában** tavall az Emke segélyezésével felállított iskolában e hó 30 án lesz a vizsga, melyre Kolozsvárról számos notabilitás fog kimenni. A vizsgán az Emke is képviselve lesz.

— **Szállítási tarifa-kedvezmény.** A keresk. kamara legutóbbi közgyűlésén feleltetett, hogy a brassói iparkamara területéről sokkal több kérés adatik be a közlekedésiügyi miniszteriumhoz szállítási tarifa-kedvezményért, mint a kolozsváriak területéről. Ez a tény azt jelenti, hogy a mi kereskedőink a szállítóink nem tudják eléggé felhasználni azt a kedvezményt, mely abban áll, hogy jól indokolt kérésekre, melyet a kamara utján terjesztetnek fel, szállítási tarifa-kedvezményt nyerjenek áruk részére. Jövőre figyelmébe ajánljuk az érdekelteknek ezt az élelmességet.

— **Junialis a Bánffy-kertben.** Holnap este tartja a kolozsvári hölgyek fillérgylete idei tavaszi mulatságát a Bánffy-kertben. Sok szép leány készül a táncvizsgalorra, mely délután 5 órakor kezdődik, mikor a gyermekek mulatnak pár órát s 8 órakor átengedik a helyet a nagykönnak. A fák között — ha az idő bele nem szól — kellemes mulatság lesz a holnap, melyre minden mulatói ohajtó figyelmét felhívjuk.

— **Pánik a vonaton** cím alatt megjelent közleményünkre a m. kir. államvasutak helybeli üzemeltetője arról értesít bennünket, hogy szombaton, e hó 15-én a Budapesti Kolozsvárra jövő gyorsvonat a sztárai alagút környékén egyáltalában meg nem állott, minthogy a megállást semmiféle rendkívüli körülmény nem is tette szükségessé, másrészt pedig a vészjelzés alkalmazása a mozdonyról az áll. vasutnak gyorsvonatain szóba se jöhet, mert a vonatok a Westinghouse-féle folytatólagos fékkel lévén ellátva, a mozdonyvezető által a mozdonyról pár másodperc alatt — a vonatvezető legkisebb segítségére nélkül — megállíthatók. Megjegyezzük, hogy a létesítmény állított hírt szavahibát utasok elbeszélése nyomán közölték.

— **Az iparosok táncvizsgálma,** mely június 2-án tartott, összesen 345 ftr 80 kr. bevételt eredményezett. A táncmulatságnak 201 ftr 53 kr. kiadásával szemben a pénztári maradvék 124 ftr 27 kr.

— **A siketnőmák intézetének** a bethleni takarékpénztár 10 ftr, Turcu János, Foga rasmege főjegyzője, Jaas község adományát, 1 ftr, a székeludvarhelyi takarékpénztár 10 ftr és a buzásbesenyői ev. ref. lelkész gyűjtéséből 1 ftr 50 k. küldött. A felügyelőbizottság a nemesszávú adakozóknak hálás köszönetet nyújtánia.

— **A pinczeleányok** ügyében a főkapitányság dícséretes erélyt és buzgalmat fejt ki. Most már a legnagyobb szigorral ellenőriztetik a helybeli pinczeleányokat s a rendes foglalkozás nélkülöket eltoloncoltatja. Hat pinczeleány toloncoltatott el pár nap alatt Kolozsvárról, addig is, míg az összes pinczeleányok szabályrendelet uton tételnek ki a város területéről.

— **Eltűnt gyermekhulla.** Rajtélyes eset van a reodőrök előtt és kétségtelen, hogy ez eset egy embertelen büntényt képez. Tegnap este a külmagyar-utca végén egy majorban egy bokor mellett csecsemő hullát vettek észre az arra járók. Egyik külmagyarutcai lakos jelentést tett az esetről a rendőrkapitányságnak. A központból ma reggel érkezett jelentés az ügyben a kerületi kapitányságtól s mikor a főkapitányság e jelentés vétele után rendőrközt küldött a helyszínre, hogy a gyermekhullát őrizék, a rendőrök azzal a jelentéssel tértek vissza, hogy a hulla eltűnt onnan. Azon a helyen, a hol tegnap a gyermekhulla feküdt, néhány rongydarabon kívül egyéb nem találtak. Ez ügyben a büntényítő vizsgálat megindított.

— **Eltört a fehér kanta.** A szénutcai kútól fölt a következő véres és vizes jelenet: Két cseléd egyszerre akart vizet meríteni. Ebből vízály támadt, melynek folyamán az egyik fehér vizes kanta darabokra tört a másik fehér cseléd fején. Vér folyt, sikoltás és jajgatás hallzott — most pedig a boszú igazságszolgáltatás előtt van a fehér kanta ügye.

— **Halak és rákok.** Vidékről behozott rákok és halak úgy van most mindennap a rendőrség előtt. A vidéki szegény cigányok s más hal- és rákfogók nem igen tudják, hogy tilos "pazsura" nélkül halászni s rákászni, behozni a halakat s rákokat Kolozsvárra, hol a rendőrség elé állítatnak s büntetést szenvednek — mert rendnek feltétlenül kell lennie, még a magy. kir. halak és rákok között is.

— **Nagyváradi zenészek Kolozsvárrt.** Hamar Miska és fia nagyváradi jónévi zenekara borszéki útjában Kolozsvárrt megállott s itt csütörtökön, pénteken és szombaton Bogdányi János. Vasárnap Marosvásárhelyt fognak Hamzák játszani.

— **Báró Eötvös Loránt** Brassóban. Két nappal ezelőtt Brassóban a brassói közönség leszállított Brassónak: a magyar tudományos akadémia elnöke, báró Eötvös Loránt egyetemi tanár. Eötvös részint mint a brassói főgymnasium és főreáliskola érettségi vizsgálatának kir. biztosa, részint természettudományi kutatások végett látogatta

meg Brassót. Tiszteletére a brassói középiskola tanári kara diszebedet rendez, melyen Brassó város a kitűnő tudós iránt, vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül elismerésének és tiszteletének kifejezést ohajt adni.

— **Nehéz idő** járt tegnap Causca tájékán. Hatalmas zápor omlott alá délelőtt s erős jégverés is volt. A környéken többfelé erős zivatarok voltak.

— **Munkások táncmulatsága.** A nagyszobai munkások önképző-egylete e hó 22-én, a "római császár" termében táncmulatsággal egybekötött estélyt rendez.

— **Tagosítás.** Dedrád, kolozs megyei községben e hó 14-én tartott a tagosítás iránti tárgyalás, Mikó Imre kolozsvári kir. törvényszéki bíró által. A tárgyaláson 75 birtokos jelent meg, a kik a tagosítást kérték. Kétségtelen, hogy a tagosítás ki fog mondatni.

— **Járványos betegségek.** Brassóban e hó 10-16-ig 19 himlő, 1 skarlát, 1 hólyagos himlő eset fordult elő.

— **Nagy traccs.** A brassói rendőrség hirtelmény utján kéri fel a lakosságot, hogy cselekedjék lehetőleg nappal küldjék az utcái kintakhoz vizét, mert mindenki cseléd este szokott oda menni s tömegesen akkora lármát csapnak, hogy felzavarják az egész utca nyugodalmat.

— **Egyházi közgyűlés** Kóhalmon. Kóhalomról írja levelezőnk: A kóhalmi ev. ref. leányegyháznak e hó 16-án délelőtt, mintán a beszolgáló lelkész — Nagy József — a csekély számú híveknek isteni tiszteletet tartott, — az állami isk. irodahelyiségében közgyűlése volt. A közgyűlés örömmel vette tudomásul Boér Mihály gondnok adományát, ki az egyház részére az urvacora osztáshoz asztalt készített; továbbá a közgyűlés közönséget nyitván Tégla József sepsiszentgyörgyi főpárisk. vezetőnek, ki ezen egyháznak egy mult századbeli érdekes urasaltitányt ajándékozott. — A közgyűlés énekvezért is választott, énekvezért Rácz Sándor kéretett föl. Közgyűlés után az egyház gondnoka, Boér M. szolgabíró a presbyterium tagjai részére ünnepélyes ebédet adott.

— **Bazár és majális** Hosszúszon. Levelezőnk írja: Hosszúszon e hó 10-én a község tüzoltó-szereinek beszerzésére báró Szentkereszt György és neje, gróf Kornis Klementina védnöksége alatt bazárral összekötött majális rendeztetett. A község intelligens elemei minden lehetőséget megtekintve a majális erkölcsi és anyagi sikerére vonatkozólag s a kedvező idő is partjukba szegődött. A bazár számára öt földgály-sátor volt felállítva s ezekben kellemes buzgósággal teljesítik el vállalt feladatukat: Barth József, Eckstein Sarolta, Fogarasi Berta, Geréb Gizella, Keleny Lászlóné, Mendel Hermína (Balázsfalváról), Simonis Julia, Szántó Victoria, Viktor Frigyesné és Zeigmond Ilona. Ott voltak a mulatágon: báró Szentkereszt György, nejevel, Emma és Anna leányaival, Hilali Gáll Domokos megyei alispán nejevel (Dzsenteátrónból), dr. Böhm Vilmosné (Bolkács), Cserey Gyuláné, Kohn Lajosné, Löwy Gottliebné, Mendel Lipótné, leányaival (Balázsfalva), Mendel Hermína (Fehérvár), dr. Rónai Jánosné, Szántó Sándorné, Schuller Frigyesné, Simonis Mihályné, Simonis Hermína, Wachsmann Jánosné (Bolkács), Wappler Károlyné, Róza leányaival, Zeigmond Sámuelné stb. Kilenck órákig tartott a mulatság a késő éjjeli órákig tartott.

— **Vizjogi engedély.** Brassó vármegye alispánja a Botfaluban épülő cukorgyárnak, a helyszínen megtartott tárgyalás után, tekintettel a sürgősségre, megadta ideiglenesen, a vizjogi törvény alapján a vizjogi engedélyt.

— **Jégverés öt határon.** Kézdí-Vásárhely és vidékén — mint nekünk írják — tegnap délután 4 órakor nagy jégverés vonult át. Az oszoldai havasokról megindult vihar hozta a jeget, mely elverte a következő öt határ területén a természet: Oszdola, Szent-Katolna, Oroszfalu, Kézdí-Vásárhely, Szentlélek, s néhány más szomszéd-falu határára is tett kárt. E vidék lakossága, mely sokat remélt az idej teremtéstől, nagy kárt szenvedett.

— **Vízvezeték és egy millió kölcsön.** Brassó város képviselő-testülete a most tartott közgyűlésen nagy fontosságu ügyet tárgyalta: a vízvezeték ügyét és egy nagy kölcsön felvételét. A vízvezeték részére 575,000 ftr szükséges, beleszámlálva esetleg 20% többletmunkát; ezenkívül kell a helyi érdekű vasut számára 80,000 ftr, s végre előnyös feltételek mellett konvertálni akarja a város 345,000 forintra menő adósságait, úgy hogy összesen egy millió ftr törlesztési kölcsönt fog felvenni.

Hírek a nagyvilágból.

— **Villám a templomban.** A hontmegyei pecseniczi toronyba a minap zivatar alkalmával beütött a villám és széleségy utat futott meg a templomban. Beütött a vaskeresztesbe és hét helyen több zsinolyt kirántott, ekkor a haragok fölött a falba fordított és a torony-falazat egy részét ledöntötte, — innét az oltár fölötti boltozatba keresztül az oltárnak ment neki, azt megrognálta, a rajta levő gyertyatartókat részint földöntötte, részint a földre dobta. Az aranyoztatott többnyire befektetett és az egész oltár köztetőjét némileg fölemelve, az oltár háta mögött a földre fordított. Az oltár előtt Szűz Mária-szobor sértetlen maradt. — Hasonló, de következményeiben szomorúbb esetet jelentenek Neissiből, a honnét azt távirják, hogy tegnap este, midőn a patschkanai bódusjárdák a warthahegyi kápolnában voltak, a villám beütött a kápolnába. Körülbelül negyvenen eljártak s részben megbémultak; három férfi és két nő életét veszítette.

— **Merénylet Pálmay Ilka ellen.** A fővárosban beállott a holt évad. A gazdagabbak már fürdön vagy falun vannak, az itthon maradtak pedig azzal foglalkoznak és szórakoznak, hogy jó fantáziájú emberek által szélnek eresztett szenzációs híreket élveznek és nagy mohósággal terjesztenek. A tegnapelőtti világ-gá bocsátott hír egyike a legszenzációsabbaknak s úgy szól, hogy egy fiatal ember rálőtt Pálmay Ilkára s öt súlyosan megsebesítette. A jobban beavatottak e hírre azonnal megjegyezték, hogy a népszínház kedvelt primadonnája, a ki szombaton este a "Magdolna"-ban játszott, vasárnap reggel elutazott a fővárosból. Hogy hová utazott? Arra névze háromféle verziót emlegettek. Az első szerint Szliácsra, a második szerint Trouville-ba, a divatos francia tengeri fürdőbe; a harmadik verzió a legvalószínűbb, mert ezt azt mondja, hogy Pálmay Ilka asszony a Vácson túl levő Verőczere utazott, hol a bátyja az osztrák-magyar államvasut állomásán vasuti tiszt. Tény az, hogy Pálmay Ilka vasárnap reggel a fővárosból elutazott s ellene hétéfőn Budapestben senki merényletet nem követhetett el. Az egész hír nem egyéb kóholyománynál. A hír különben hibetelen gyorsasággal terjedt, s vacsora után már minden kávéházban és korszakban tárgyalták.

— **Stanley utja.** A Reuter ügynökségnek jelentik Zanzibárból: Ujjiból március 10-iki kelettel érkezett levelek szerint, Stanley találkoztott Tippó-Tippel és kíséretének néhány beteg tagját a Kongón át visszaküldte Stanley Emin basával a keleti partvidékre akart menni. Tippó-Tip valószínűleg négy hónap múlva érkezik Zanzibárra.

— **Az orosz csári család** kopenhágai utazásának napja, mint a francia lapok közlik, végleg meg van állapítva. E szerint a császár családjával együtt augusztus 20-án érkezik Kopenhágába s ott a Fredensborg palotában fog tartózkodni szeptember egész folyamán.

— **A sah utazása.** A perza sah, kit az ország határán a király képviselői üdvözöltek, az este Amsterdamban érkezett. A pályaudvarban a polgári és katonai hatóságok fejei, a párisi perza követ és a perza főkonzul fogadták. A kirendelt diszszázad zenekara a perza himnuszt játszotta. A sah, lovas katonaság által kísért udvari fogaton, a kocskis hosszú sorától követve, az Amstel-hotelbe hajtatott és ott megszállott.

— **Sándor czár Németországban** Megerősítik azon hírt, hogy Sándor czár augusztus 28-án német földre érkezik s viszonyonai fogja Vilmos császár mult júliusi látogatását. A két uralkodó találkozása egy német kikötőben, valószínűleg Kielben fog történni. Egy berlini lap úgy véli, hogy mihielyt a czár német földre jön, ezzel már eleget tesz az udvariasság követelményének. Nem politikai, hanem egészen más természetű okokból választottak egy kisebb várost a találkozás színlelyül. Német részről kezdetől fogva nem ragaszkodtak Berlinhez, s különösen a zürichi bombamerénylet fölfedezése óta kétségessé csatlakoztak azon orosz kívánsághoz, hogy a találkozás egy kisebb tengeri városban menjen végbe. Természetesen azonban, hogy a történet után a két császár találkozásának tisztán udvariassági, nem pedig politikai jelentősége lesz.

— **Szerencsétlenség a havasok közt.** Leobenből írják, hogy az ottani gymnasium egyik növendéke, egy Pfeifer Péter nevű győri fiú szerencsétlenül járt a havasok között. Pünkösd hétfőjén néhány társával a Treuchtinger-rándult, mielőtt azonban a hegy csúcsára fölértek volna, azt mondta társainak, hogy ő már nem bír tovább menni és visszatér. Társai folytatták útjukat s minden baj nélkül értek le a hegy tulsó oldalán. Pfeifernek azóta nyoma veszett. Keddén reggel egy káplán segélykál-tásokat hallott egy teljesen megközelíthetetlen helyről. A segélyt kérő azt kiáltotta, hogy semmi baja sincs, csak nem bír se föl-, se lefelé szabadulni. A káplán visszaküldte neki, hogy várja be türelmem, míg segítséget hoz. Mikor azonban déli tájban emberekkel tért vissza, a megjelölt helyen már senki sem volt. Valószínű, hogy Pfeifer a hosszas várakozást meguntva, menekülni próbált s e közben a mélységbe zuhant. Holtestét még nem találták meg.

— **Érdekes eljegyzés.** Dognácskán, Krasz-Szörénymegyében, néhány nap előtt érdekes eljegyzés történt. Loisinger József, Temesvárt állomásozó főhadnagy, a volt bolgár fejedelem, Battenberg Sándor sőgőre, jegyet váltott szíve választottjával, Korek Ferenc főerdész kiviáló szépségű leányával. Az ünnepséghez "Hartenau gróf és grófné" aláírással üdvözlő sürgöny érkezett.

— **A rescizai bányaszerencsétlenség.** Rescizán a Kuptore azeaki közszénbányában szombaton nagy robbanás történt, melynek hét emberét esett áldozatul, több munkás pedig súlyosan megsebesült. A katasztrófa okai még nincsenek kifizűszve. Azt beszélik, hogy a bányapárolók cizigarttázták a bányában és így fogott tüzet a bányalég. A hét szerencsétlenül járt bányászot tegnapelőtt temették el; a temetésen jelen volt a főispán is. A sebesültek közül kettő a halállal vívódik.

— **A Bruzo szobor ellen.** A "Magyar Állam"-ban olvassuk ezt a hírt: "A pápa őszentisége eddigleg 15,000 tiltakozást kapott a Bruzo szobor ellen. Nagy örömet keltett Rómában Ferenc József császár-király, a brazilai császár, a spanyol regens-krályné, a monáki hercegné részvétirata. Sőt néhány kormány követi által is részvételt fejeztette ki az olasz radikálisok eme nemtelen merénylete ellen.

— **Sztrájkoló reszelővágók.** A budapesti reszelővágó munkások tegnapelőtt reggel óta sztrájkolnak. A három gyárban: Klutzer Frigyes, Seyderhelm Rikárd és Pahn János gyárában összesen negyvenen szüntették be a munkát, s erről jelentést tettek az iparhatóságnak. A sztrájkra az adott okot, hogy a munkások az eddigi bűvelük szerinti munkarendszernek milliméteresen való átváltoztatását, s egyúttal darab után számított munkabéruknek 6-10 százalékkal való fölemelését követelték. Ezt

még a mult szombaton déiben bejelentették a gyárosoknak, a kik a föltételeket nem fogadták el. Szerintük a munkások így is jól vannak fizetve, s egy-egy legény 10-18 forintot is megkeres hetenként. A sztrájkolók a Rákosszon tartózkodnak, hol a legnagyobb csendben viselik megukat.

— **A strike.** Párisból jelentik távirati uton: A kocskis ma még nagyobb számban közlekedtek, mint a mult napokban. A strike csaknem teljesen véget ért. — Novimarfóban, Dumaics Péter szénbányájában a munkások beszüntették a munkát. A bán június 22-én a vidékre utazik. — Varasdról írják, hogy a novi-marofi Dumaics-féle szénbányákban a munkások és az igazgatóság közt differenciák merültek fel, minek következtében a munkások mind beszüntették a munkát. A strike azonban nem sokára véget fog érni, mivel a bányatuladónos a differenciák kiegyenlítését véget megjelent és a munkásokkal tárgyalásokat kezdett.

CSARNOK.

Különböző vendégek.

Általában véve a nők sokkal jobban értenek a vendégeskedéshez, mint a férfiak, kik nek ezen művészetben való gyakorlatlan-ságukról nem rég szóltottam.

Valóságos virtuószokat láttam a nők között. Egy napon Laube Henrik házába voltam hivatalos. Belépve, sorjában bemutatnak az uraknak és nőknek.

Ilyenkor az ember természetesen nem hallja a neveket, vagy ha hall is valamit, azt azonnal elfelejti.

A nők között egy szellemes arcu azonnal megragadta figyelmemet. Sajnáltam, hogy gyorsan eltűnt közelemből.

"Rendkívül kedves megjelenés!" — szól-tam a házi urak.

"Igen, — felelt — de hisz ez Elsler Fan-ny volt."

Mindenki tudta e név tulajdonosáról, hogy a legkellemesebb nő messze földig, legkedvesebb megjelenése, beszédmódora, szóval legkitűnőbb vendég. E mellett pedig nem beszél önmagáról sohasem, úgy, hogy kik ismerettségben voltak vele, nem hallottak tőle egy szó öndicséretet sem.

Hasonlítsunk össze a szerénységet egy férfi dicsekvésével. Ha bármi kevés érdem jutott osztályrészül a férfiak, az még nyugdíjazta-tási ideje alatt is csak arról beszél. Mint vendég, mindig magáról szól, senki sem emelkedhetet dicsőségben ő eléje, senki sem versenyezhetet ő vele, ezer, csupán őt érdeklő, élményt tud az életéből elmondani, és ha valaki elég merész a társaságban másra terelni a beszélgetést: ő visszateríti maga magára e szavakkal:

— Erről jut eszembe, hogy... s most ismét egy saját magáról elmondandó történet következék.

A művelt és jelentékeny színezű szintén kellemes vendég, míg ellenben a kevésbé je-lentős és kisebb műveltségű igen fárasztó és unalmas, mert ez azt hiszi, hogy nem érdek-lődnek más iránt, csakis az ő szenvedései és kisebb szinpadokon elért eredményei fölül. Aztán ő félreismeretett, intriguákkal háttérbe szorítottatott és a kritika által lábbal tipor-tatott.

Panaszkodik a sors igazságtalansága ellen, mely által az első szinpad első helyétől elvonatott és apró anekdotákát beszél, melyek régen társával a vándor-uton történtek. Míg így beszél, meg beszél: untatja a társaságot s azt hiszi, hogy mulattatta.

Legnagyobb mértékben alkalmatlan ven-dég az, a ki testi és lelki fájdalommal keresi fel a társaságot s azt hiszi, hogy e bajairól kell beszélnie.

Mint hogy kinjait nem hagyhatja az első szobában, beviszi magával a társaságba mind-azt, a mi nekie fáj, a helyett, hogy velük együtt otthon maradt volna.

A társaságban szokások, de nem őszinte kérdéseket intéznek hozzá:

— Hogy érzi magát?

Erre aztán ő, egészen őszinten (mintha itt mindannyi könyörölés sziv csak az ő bajai felett akarna sirni), panaszkodni kezd ál-matlan éjszakáiról, rettenetes étvágyáról, elvi-selhetlen fülzugásáról, vagy pedig egy csapát nehéz szívfájdalmat sorol fel a halgatóknak, úgy, hogy ezek majdnem azt hiszik, hogy már ők is érzik minde me roszt.

Ily vendégek egy egész társaságot me-lancholikussá tehetnek.

Mint hogy mindig panaszkodniok kell, — ha a saját bajaikból kifolygat — legtöbbször találnak emlékeztetükben valami szomorú történetet egyik-másik rokonukról, ezt aztán fel-tálatják úgy, hogy az ilyen beteg vendéget na-gyon nehezen lehet elhallgatni.

A háziur azonban nem tehetetlen az ily vendégekkel szemben.

A vendég untatja a társaságot egész nyíltan és mindenki által észrevehetően. A háziur észreveszi ezt a bajt és távol tartja az ily vendéget.

Vannak aztán vendégek, kik a társaság-ban teljesen jól érzik magukat, elmenve azon-ban, más helyt minden rosszt elmondanak a házra, mely őket barátságosan fogadta és a társaságra, mely ott megfordul.

Ezek a salon-rovarok, mik ellen a sze-gény háziur semmi irtószert nem használhat, merész kutyái a társadalomnak s a hol kosár nélkül járhatnak, okvetlen marakodnak. Oh mily sokszor hallom e kutyákat ugatni s ilyenkor a házi ur azt sajnálom, ki sok gondot for-dított arra, hogy jól megesse őket.

A tehetséges vendég mindenkéltt azt a házat becsüli meg, mely őt befogadta s nem alacsonyítja le magát az által, hogy megveti azt a társaságot, melynek ő is tagja.

Rosz vendég az, a ki felülemelkedve, le-nézi a társaságot, melyben helyet foglal, mi-közben a legolcsóbb henczegeccsel mondja, hogy vegyes a közönség.

Egy gazdag szabó, ki véletlenségből ki-fogástalanul előkelő társaságba jutott, saját intelligenciájának azzal akarta bizonyítékát adni, hogy egy jelenlevő urnak panaszkodott a társaság vegyes volta okán.

— De tisztelt uram, — felelt ró a — hisz nem lehetünk itt mindnyájan szabók. És azt hiszem egy kissé szabós minden-ki, a ki hasonló módon kritizálja a társaságot.

A jó vendég még a különzők szélességeit is elviselni igyekszik, sőt a házi gazda saját-ságosságait — ha épen kellemetlenek is reá nézve — eltűri.

Ez nehéz és kemény vállalkozás, mert csakugyan vannak elviselhetlen házi urak, kik között a finom szabás ember sokat szenved. Vannak házi urak, kik érezetlik a vendégekkel, hogy ezek nagy hálával tartoznak nekik a meghívásért, vagy kik figyelmességükkel tul-ságosan alkalmatlanok, mások, kik az egyik vendéget többre becsülik a másiknál s így tovább.

A ki azonban a sors szélessége folytán bármily társaságba lépett: köteles az ezzel járó terheket viselni, erős lélekkel. Itt van a vendég előtt Rhodus, itt kell megmutatnia, hogy mit tud.

Igen kevés tehetsége van a vendégeske-désre annak is, ki csak azért jár társaságba, hogy ott mulasson.

Természetesen nincs joga másokat arra kérni, hogy igyekezzenek kellemessé tenni az ő idejét, de várja megis.

Hidegen ül a helyén és várja, várja, hogy felmelegedjék, mire azonban ez megtörténik, nem lesz forróbb, mint egy rud spanyolviasz, melynek ereje csak darabka papir elvonásáig terjed. Ez jól is van így. Mert ő mindent kö-vetel másoktól, de semmit sem ad.

Igen háladalán feladat házi urnak lenni ily vendég mellett, még háladalatlanabb egy tár-saságban ülni vele.

Ellentétese s nem kevésbé kellemetle-nebb az a vendég, ki folytonosan mulattatni akar.

Már a szolgával is tréfálkozik, míg ez a kabátját felakasztja.

A társaságban mindenkihez azzal áll, hogy valami, a saját véleménye szerint jól kedélyességet mondjon. Jó hangosan teszi ezt. Azt akarja, hogy mások is hallják ezek őt jó társaságbelnek tartásak.

Mikor a szolgáltót theáját átveszi, ennek is mond valami jó, mivel megvevetteti.

Az asztalnál fehérszakaiú anekdotákat mond el, dobálódzik kenyér golyócskával, ivásra serkenti szomszédjait, sugdosdúni akar velük oly dolgokról, miket nem tetszik hall-gatni, tőszontani kényszeríti a nyugalmas embe-reket s aztán a tőszotokba beleszó s mindezen vídamságuak az az eredménye, hogy a kedé-lyes ur rendkívül kellemetlennek találattik.

A szellemes és kedves vendégek közt is van egy rossz, az, a ki csökönyös monologizá-ló, mindig egyedül akar beszélni s nem tűr maga mellett más isteneket.

Megcsipi a szót és nem hagyja többé el magától.

Ha más szólni akar, egészen elcsodálko-va és fenyegetőleg néz reá s minden pillanat-ban félbe szakítja és átveszi a szót, a mi si-kerül is.

Mindamellet, hogy mulattatni törekszik, rossz vendég, mert vét a vendégek közötti egyenlőség törvénye ellen.

Felette félelmes az a vendég is, ki erő-sen meg van győződve arról, hogy a kört, melyben megjelenik, megjelenése által fényessé teszi, s érezetnig igyekszik felsőbbéget a tár-saság minden egyes tagjával.

Kissé távol áll attól, kivel beszél és mo-dora sértően leereszkedik, mintha alatt álló bi-vatolokkal beszélne. Így például unalmas, mert fél, hogy valamit elárul, vagy mert az unalom vele született.

Ford. E. J.

TÁVIRATOK.

Budapest, jun. 19. A hivatalos lap mai száma közli gr. Teleky Géza belügy-miniszterre való kinevezését, továbbá Baross Gábor felmentését a belügy-miniszterium ügyeinek ideiglenes vezetésé-től; Beniczky Ferencz belügymini-steri államtitkárnak ezen állásától, saját kérelmére való felmentését, s a m. kir. operaház és nemzeti színház in-tendánsává való kinevezését, államtit-kári rangjának és jellegének meghagyá-sa mellett.

Teleky Géza gr. uj belügyminiszter e hó 24-én leteszi a miniszteri esküt ő Felsőgének a királynak kezébe Bécsben. Belügyminiszteri államtitkárrá Be-niczky helyébe Tibád Antal képví-selő fog kineveztetni.

Páris, jun. 19. A kamarában a ten-gerészeti miniszter kijelentette, hogy leg-közelebb ötven vagy hatvan millió frank-nyi hitelt fog kérni.

Felölös szerkesztő: PETELEI ISTVÁN

Kiadó: AJTAI K. ALBERT

Fogorvos
Perl József
American Dentist dr. of Dental Surgery
Amerikában kiképzett stombeur. Kolozs-várt főter. 22. sz

Sz. 1049—1889.

(437 1—3)

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési minisztérium az 1889. évi június hó 6-án kelt 20556. számú rendeletével a **m. vásárhely-királynémeti államútra** szükséges korlátok és kerékvetők felállítását és az **apahida-szászrégeni államútra** szükséges kerékvetők felállítását **1668** frt **35** kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az

1889. évi június hó 28-ik napjának

délelőtti 10 órájára a kolozsmezei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni ohajtók felhívataknak, hogy a fentebb munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott s mindegyik útvonalra külön-külön is tehető zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annálval inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Kolozsvárt, 1889. június 16-án.

Kolozsmezei m. kir. államépítészeti hivatal.

(Utányomat nem díjaztatik.)

Hirdetmény.

A hosszúsági ág. hitv. ev. luth. egyház tulajdonát képező, a hosszúsági határon, a Nagy-Küüllő jobb partján levő **4 kerekű malom**, az ahhoz tartozó malomberekkel, molnárkerttel és molnárlakkal együtt

(434 2—3)

1889-ik évi július 21-én

d. u. 3 órakor az ev. luth. iskolában tartandó nyilvános árverelés útján, 1889-ik évi november hó 11-től 1895-ik évi december 31-ig terjedő időre, **haszonbérbe adatik.**

Egy évi haszonbéri összeg kiküldési ára o. é. 2000 frt. Bánatpénzül ezen kiküldési ár 5%-a készpénzben az árverés előtt leteendő.

A közelebbi feltételek egyházközségnek Gieb Tománnál, Hosszúságon és ügyvéd dr. Schuster Rudolfnál Medgyesen betekintethetők.

A hosszúsági ág. hitv. ev. luth. presbyteriumnak 1889-ik évi június 16-án tartott üléséből.

7662—1889.

(435 1—3)

Pályázat

vizezeteki és csatornázási tervek készítésére.

Kolozsvar sz. kir. város közönsége, az általa és a m. kir. közoktatási kincstár által létesített részleges vízvezeteki kapcsolatban, a város köztérét és utcáit vízvezeteki csőhálózattal és esetleg ezzel együtt csatornázattal ohajtván ellátni, az erre vonatkozó részletes fölmérések és tervek elkészítésére ezennel

nyílt pályázatot

hirdet, a következő feltételek mellett:

I-szor. Pályázó köteles minden szakszertű köveleménynek megfelelően olyan részletes tervezet (tervezeteket) készíteni, mely az egész város területét felöleli; mindazonáltal aként kell a művet kidolgozni, hogy a vízvezeteki csőhálózatot a város közönsége, pénzerejéhez mérten, egymásután részleteként is létesíthesse, a nélkül, hogy az ilyes részleges alkotás a jövőnek praedjudikálna.

II-szor. Pályázó a terv kidolgozásánál köteles az egyetemi intézetek részére már létesített vízvezeteki művet venni kiindulási pontnak, mint a melyhez lesz csatolandó a városi csőhálózat.

III-szor. Pályázó köteles a tervezet egész részletes-séggel kidolgozni, ahoz megfelelő szakszertű rajzokat és technikai leírást csatolni; továbbá köteles a feladat megfejtése céljából szükséges mindenféle fölmérést önmaga eszközölni és minden adatot beszerezni, s e tekintetben a város támogatását csak annyiban veheti igénybe, a mennyiben e támogatás a városra kiadást nem hátrít.

IV-szor. Pályázó köteles tervezetében javaslatba hozni, hogy a helyi viszonyoknak és szükségeknek megfelelőleg mely városrész s illetőleg utcák és terek lennének legelőszörban csőhálózattal ellátandók, hol és hány közkút, milyen szerkezettel, hol és hány hydráns s esetleg mely ponton lenne vagy egy szökőkút is felállítandó.

V-szor. A létesítmény minden egyes alkatrészénél az egyéni méretek pontosan kitüntetendők.

VI-szor. Hasonlóképpen köteles pályázó az egész város területére kiterjedő csatornázás tekintetében rajzokkal és technikai leírással egybekötött tervezetét kidolgozni. A tervezet kidolgozásánál a rendszert a pályázó szabadon választhatja ugyan, de köteles a város pénzügyi helyzetére és helyi viszonyaira tekintettel, a lehető legcélszerűbb és legújtanysággal létesíthető tervezetét kidolgozni és javaslatba hozni. A III. IV. és V. pontokban körülírt feltétel s illetőleg követelmények a csatornázási terv kidolgozásánál is irányadók.

VII-szor. A pályamunkák legkésőbb

folyó 1889. évi november hó 1-éig

alólirott tanácshoz küldendők be; a munkák egy szakértő bizottsággal fognak megvizsgálatni; az egyes tervezetek közötti választás joga a városi törvényhatósági bizottságnak tartatik fenn, melynek határozata azonban csak a m. kir. helyigaznizster ur részéről bekövetkezendő jóváhagyás után fog a városra nézve kötelezővé válni.

VIII-szor. Ugy a vízvezeték, mint a csatornázást felölő s a város által jogérvényesen elfogadandó legjobb tervezet készítője 2500 frt, kétezzeröttszáz forint tiszteletdíjjal fog jutalmaztatni, ezenkívül az ezt követlenül követőleg második sorban szakértőleg jónak ítéendő tervezet 500 frttal fog díjaztatni s e díjak a jogérvényes közgyűlési határozat

után azonnal kiszolgáltatnak. Az első díjjal (2500 frttal) jutalmazandó tervezet, rajzokkal s technikai leírással együtt, a város közönsége tulajdonává lesz, s azt jogosítva lesz a város a vízvezeték és csatornázás tényleges létesítésénél külön díj nélkül felhasználni, esetleg sokszorosítani.

Kolozsvar szabad királyi város Tanácsának 1889. évi június hó 12-én tartott üléséből.

Albach Géza,
kir. tanácsos, polgármester.

8005—1889.

(436 1—3)

Versenytárgyalási hirdetés

(gránitkő-munkára).

Kolozsvar sz. kir. város tanácsa az alább felsorolt gránit-kövezési munkákra folyó évi július 2-ára versenytárgyalást hirdet.

I. Szekérút-burkolat.

- a) A hid-utcai köhidtől az új vashidig koczka-gránit-kövezet, h. 90 m. sz. 8 m., összesen 720 m. a 7 frt 50 kr. 5400 frt — kr.
b) A vashidtól a nagy-utca torkolatáig, h. 340 m., sz. 8 m., összesen 2720 m., a 7 frt 50 kr. 20400 frt — kr.

II. Járda-burkolat.

- c) A hid-utcai köhid és a vashid közötti szekérút két oldalán, h. 180 m., sz. 2 m., összesen 360 m., a 5 frt 20 kr. 1872 frt — kr.
d) A vashidon túl, az új út nyugati oldalán, a roncógig h. 110 m., sz. 2 m., összesen 220 m., a 5 frt 20 kr. 1144 frt — kr.
e) Ugyanennek keleti oldalán, az átjárógig, h. 140 m., sz. 2 m., összesen 280 m., a 5 frt 20 kr. 1456 frt — kr.

III. Szegélykő-burkolat.

- f) A rondó körül, h. 50 f. m.,
g) a nyugati házor mellett 240 f. m.,
h) a keleti házor mellett, 200 f. m., összesen 490 folyó méter, a 1 frt 08 kr. együtt 529 frt 20 kr.

Összesen: 30801 frt 20 kr.

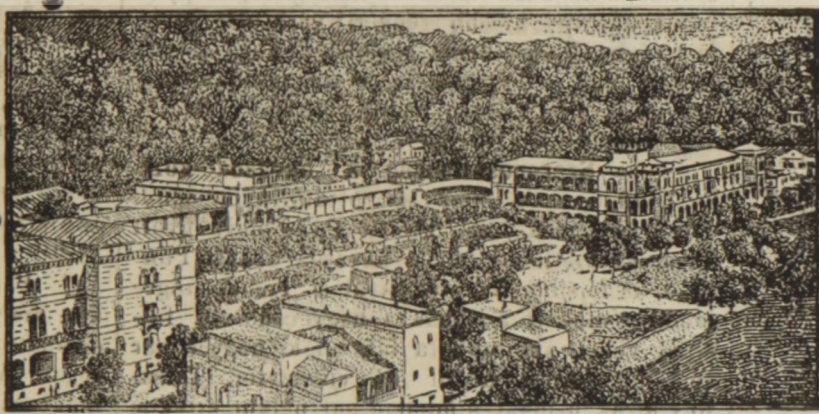
A versenytárgyalás írásbeli zárt ajánlatok mellett történik és versenyzők kötelesek ajánlataikat

folyó évi július 2-án d. e. 12 óráig

alólirott tanácshoz benyújtani, a később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

HERKULES-FÜRDŐ

MEHÁDIA mellett

Herkules-fürdő világhírű kén- és sós vize 56°C-ig meő természetes hőfokkal a többek közt a következő kórokat gyógyítják: idült izom- és izületi csúzt, idült kösvény, alhasi pangást, aranyeret, a májnak vérral való túlteltesége folytán létrejött sárgaságot, váltó-lázat, görvélykört és más alkati betegségeket, idült higanymérgezés, sülyt, borbaltalmakat, ideges fájdalmakat, különösen az ugynevezett Ischiast (Hexenschuss), az alszállított erők által okozott hűdeket, a vizeleis és nemi szervek bántalmait, idült borbetegeket és a különböz fekélyeit, sebeket, izületi zsugorodásokat stb.

1887-ben Erzsébet királyné o Felsége hat heti tartózkodással szorecséltette ezen fürdőt.

A gyógyulást keresők nemzetközi találkozója. A vendégek névsorában évről évre az egész világ minden térdjé képviselve van; különösen nagy látogatottságnak örvend e fürdő Románia arisztokratikus köréből, Szerbiából, Bulgáriából, Törökországból, Egyiptomból, Francia- és Németországból.

Vállalkozók ajánlataikhoz 1000 frt bánatpénzt kötelesek mellékelni. A bánatpénz készpénzben, takarékpénztári betéti könyvekben, vagy óvadékképes értékpapirokban is letehető.

A versenytárgyalási feltételek és a szerződési pontozatok a városház 6-ik számú szobájában, a munkatervezet pedig a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Kolozsvar sz. kir. város tanácsának 1889. évi június hó 14-én tartott üléséből.

Albach Géza,
kir. tanácsos, polgármester.

Birtokrendezési hirdetmények.

Sz. 4100—1889.

(438 1—3)

Hirdetmény.

A kolozsvari kir. törvényszék, mint birtokrendezési bíróság, közhírré teszi, hogy **Dios** község határának általános tagosítása iránt benyújtott kérvénynek a helyszínen, Dios községben való tárgyalására határidőül **1889. évi július hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája** van kitűzve, mikorra az összes érdekeltek említett község előjáróságának hivatalos helyiségébe oly figyelmeztetéssel idézetnek meg, hogy a tagosítás elrendelése iránt beadott kérvény első példányát ezen kir. törvényszéknek, második példányát pedig a községi előjáróságnál addig is megtekinthetik; s a tárgyaláson meg nem jelent felek kimaradása a tagosításba való beleegyezésnek fog tekintetni.

A kolozsvari kir. törvényszéknek 1889. június hó 12-én tartott üléséből.

PÉTERFFY DOMOKOS,
elnök.

Végrehajtási ár. hirdetmények.

Sz. 480—1889.

(439 1—1)

Hirdetmény.

A tordai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Leutzy Leontyán** végrehajtatonak **Puró Fülöp** végrehajtást szenvedő elleni 5 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a tordai kir. törvényszék (a tordai kir. járásbíró) területén levő **M. Peterd** község határán fekvő, a m. Peterdi 96. sz. tjkvben A + A + t. 2. sz. a. foglalt ingatlanra az árverést, 460 frtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. június 24-én d. e. 9 órakor** ezen kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 46 frt o. é. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. telekkönyvi hatóságtól, Tordán, 1889. január 29-én.

SOLYMOSI,
kir. törv. szék bíró.

FELHIVÁS.

Mező-Záhi gazdaságomban a (433 3—3)

számtartói állomás

folyó év augusztus elsején üresedésbe jő, mely

160 frt o. é. évi fizetés,

teljes ellátás- és apróbb járandóságokkal van egybekötve; kik a marhatenyésztés- és pinckezelésben gyakorlatot tudnak kimutatni, ugyszintén a **nőtelen ajánlkozók** előnyben részesülnek. Ajánlataikkal, bizonyítványaikkal forduljanak alólirottához.

Mező-Záh, 1889. jun. 15. **Ugron Miklós.**

Regále-megváltási

kártalanítási igényeket,

illetve folyósítandó

kárpótlási összegeket

megvásárol (326 12—)

a kolozsvari takarékpénztár-részesvénytársulat.

Császár és király o Felségének 40 éves Jubileumára általam kiadott és legkegyelmesebben elfogadott, a legfényesebben sikerült művészi kivitelű, Heliographie-nyomatu

EMLÉKLAP

tartalmazza az összes cs. kir. hadsereg ezredtulajdonosok arczképeit egy nagy lapon; a birodalom valamennyi könyv és műkereskedésben 5 frt árért kapható. Ugyanaz, 20, 30, 50, 70 és 100 frt árért, pompás keretekben nálam megrendelhető részletfizetésre is.

Ügynökök felvételnek

Móritz Lang, Wien, I. Maria-Theresienstrasse
Nro 32/34. Hochparterre 4. (427 2—3)

Kiadó szállások.

Nagy-Szamos és major-utca szögletén, a Széchenyi-térhez közel,

6 új lakrész és egy szöglet-bolt,
egymástól elkülönítve,

1889. október 1-től bérbe kiadó.

Mindenikhez tartozik 3 szép szoba, ezek közül 2 az utcára; tágas konyha, kamara, kettős pincze, fűskamara és **külön kert**

Értekezhetni: **b-magyar és Tivoli-utca** szögletén, Tivoli-utca 9. sz. a. **Benczédi Gergelyné**. (424 3—3)

A valódi francia cigarettapapír

Le Vrai Goudron
de Norwege

JOSEPH BARDOU & FILS

gyárából

PERPIGNAN és PÁRISBAN,

az egyedüli cigarettapapír, mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, és mivel a fenyő-kivonat a gőg, légzőcsövek és a tüdőre nézve legesegesebb szer, ennél fogva is az egyedüli cigarettapapír, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

nélkül használhat. — Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

60 aranyérem, 16 díszoklevél, 20 versenytárgyalási oklevél. (359 5—12)

Kapható minden norinbergi-, díszműru és papírkészítésben, valamint minden dohány- és szivartársaságban.

Magy. kir. jótékonycélu

államsorsjáték.

Legelőcsőbb államsorsjegy.

Huzás már június hó 27-én.

Az összes nyeresemények 160.000 frtra

rúgnak.

Főnyeresemény 60.000 frt.

Sorsjegyek a 2 frt kaphatók:

a lottóigazgatóságnál Budapesten (Pest, főváház, főtelep), hova a megrendelt sorsjegyek ára postaútvánnyal mellé, előre beküldendő; valamennyi lottó-, s- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységeben felállított egyéb sorsjegyárló közegnél.

Magy. kir. lottóigazgatóság.

Budapesten, 1889. évi május hó 1-én.

Máriássy Sándor,

m. kir. pénzügymin. osztálytanácsos és lottóigazgató.

(413 4—4)

Budapest 1885. Nagy díszoklevél.	N.-Palánkán 1887. Aranyérem.	London 1887. Díszoklevél.
Bécs 1873. Erdem-érem.		Páris 1867. Bronz-érem.

Csik József

cs. és kir. kiz. rémi Portland-cement- és vizhatlan mész-gyár

BEOSCSINBAN.

Központi iroda és raktár:

Budapesten, V. Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő közönség becses figyelembe saját gyártmány

Portland-cement és vizhatlan mészét, melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállíthatnak.

Arjegyűzők a magyarázat kíváncsággal megküldetik. (181 15—30)

Kecskemét 1872. Ezüst-érem.	Ujvidék 1875. Arany-érem.	Szeged 1878. Erdem-érem.	Trieszt 1882. Arany-érem.
--------------------------------	------------------------------	-----------------------------	------------------------------